

GONDOLATOK AZ ŐSZIBARACK TAFRINÁJÁRÓL.

Mottó: ma már nem a menetrendszerű permetezés a trendi, hanem az okszerű - sajnos az előrejelzést elfelejtő – lehetőleg környezetbarát kémiai és biológiai növényvédelem.

Az őszibarack máig legveszedelmesebb károsítója a piros levélfodrosodást előidéző *Taphrina deformans* /Berk/ Tul. Ez a törzsfajlódéstanilag primitív dergomba, amely minden évben feladja a leckét a termelőnek. Több-kevesebb sikerrel túlesünk rajta, de –mint a szegénység – rajtunk marad.

Közel 30 éves 100 darabos ültetvényem Békéscsabán amygdalus alanyon, helyben szemezve!/ került telepítésre. Koronaformája Timon Béla barátom legnagyobb meglepetésére nem katlan, hanem vízszintesen kiterített, úgyhogy a földről kezelhető. Tizenegynéhány fajta közül a Flavortop a legérzékenyebb e betegségre.

Védekezési tapasztalatom szerint, melyet hozzáértő szakemberekkel - Mándoki András, Zsigó György - megosztottam, érdekes megfigyelést tettem. A kihagyó – fagykáros – évjáratokban az infekciós nyomás lényegesen kisebb volt, mint a bőtermőkben. /v.ö. a járványtani háromszöggel!/ A tavasz időszakban, a rügyfakadáskor úgy láttam, hogy nem rügyáttelelő a gomba, tehát az irodalom szerint a fás részeken telel.

Védekezés technológia szempontjából azonban nagy a gond. Ugyanis a lemosó kezelések rövid kontakt hatásúak, a későbbi napok fertőzése már „szűz” levélkezdeményeket érint, ami ellen csak systemikus készítmények lennének hatásosak, de itt is ellentmondás van: ezek nagyon drágák, és néhány nap után a gyors hajtásnövekedés következtében hatásukat veszítik.

Tehát itt van a védekezés technológia alfája és ómegája! Nem szabad elfelejtetni, hogy az infekció terjedésében a „helyben talált” inoculum csak az egyik infekciós forrás, a másik a szomszédból széllel terjedő: ebből a szempontból a mi legnagyobb „ellenségünk” Csongrád megye, ahonnan a nyugati szelek jönnek.

Megjegyezni kívánom, hogy nálam az infekció soha nem jut a „dér” állapotig, tehát a helyben teletelés kizárt.

A korábbi „menetrendszerű” védekezést az idén - miután a februári rügyboncolás jelentős fagykárt mutatott, meddő évre számoltam, másként szerveztem. A lemosó ionos réz, majd TMTD után abbahagytam a védekezést. Lassú rügyfakadás után azt tapasztaltam, hogy a korai infekció elmaradt. Megörültem. Az idei semmire való tavasz, hideg, kevés csapadékkal – biztatott. Igen ám, de a napokban meglepődtem, mert a Flavortop fajta bepirosodott, totálisan. A többiekben, pl. a Sprigtime-on enyhe, a Redhaven, Champion fajtákon közepes fertőzést tapasztaltam, de a legmeglepőbb a Suncrest, Cresthaven, ahol nyoma sincs a fertőzésnek. Ezek után mégiscsak bevettem a Score-t.

Tehát a korábbi tapasztalatom módosítanom kell: fajtaspecifikus is ez a probléma.

Továbbmegyek: a járványtani háromszög 3 sarkának, ezek összefüggéseinek további mélyrehatóbb vizsgálata kellene ahhoz, hogy a bevezetőben – a mottóban – leírt cél elérhető legyen az őszibarack növényvédelmében.

Ez nemcsak növényvédelmi, de agronómiai kérdés is. És nem kellene megfeledeknünk Nagy Bálint vörös könyvéről sem, hogy azért egy tételét idézzem: a növényvédelem nemcsak szakmai, de társadalmi kérdés is!

Békéscsaba, 2021. 05 11.

dr. Sicz György

aranydiplomás kertészmérnök, növényvédelmi
szakmérnök.